

UVOD

Hijerarhijski gledano, pravo EU uobičajeno se deli na primarno i sekundarno. Primarno pravo u pravnom sistemu EU je najvišeg ranga, a sve ostale pravne norme temelje se i podređene su normama primarnog prava.

Primarno pravo čine osnivački ugovori. Tu su uključeni i svi dodaci, protokoli, konvencije i izjave uz pojedine ugovore.

Sekundarno pravo čine pravni akti institucija EU i međunarodni sporazumi kojima se uređuju međusobni odnosi EU i drugih međunarodnih organizacija ili trećih država.

U izvore prava EU trebalo bi ubrojiti i sudsku praksu Evropskog suda.

Ukupnost pravnih propisa Evropske unije zbirno se naziva *acquis communautaire* (pravna tekovina EU), a podeljen je na 35 poglavlja za potrebe pregovora o pristupanju (u pregovorima za peto proširenje EU bio je podeljen na 31 poglavlje).

Kada se govori o ugovorima o osnivanju (osnivački ugovori) misli se na sve međunarodne ugovore kojima su osnovane Evropske zajednice i Evropska unija i na kojima se temelje njihova ovlašćenja. Tim pojmom obuhvaćeni su i sporazumi, odnosno ugovori kojima se menjaju i/ili dopunjuju osnivački ugovori. Tu spadaju još i svi ugovori o pristupanju.

Iako se o ugovorima govori u množini, formalnopravno postoji samo jedan Ugovor - Ugovor o Evropskoj uniji (poznatiji kao Ugovor iz Mاستrihta), čiji su sastavni delovi Ugovor o Evropskoj zajednici i Ugovor o Evropskoj zajednici za atomsku energiju (tzv. Rimski ugovori) kao i odredbe kojima se regulišu nadležnosti iz drugog i trećeg stuba EU.

Tema ovog seminarskog rada je predstavljanje (pra) početaka i inicijative za stvaranje Evropske unije.

1. (PRA) POČECI

Pariskim ugovorom od 18. aprila 1951. stvoren je prvi nukleus današnje Evropske unije u vidu Evropske zajednice za ugalj i čeljik (EZUČ), a zatim Rimskim ugovorom potpisanim 25. marta 1957. osnovane su Evropska ekonomska zajednica (EEZ) i Evropska zajednica za atomsku energiju (EURATOM). Prvobitno su ih činile šest zemalja članica (Francuska, SR Nemačka, Italija, Belgija, Luksemburg i Holandija).

Ugovorom o objedinjavanju organa triju evropskih zajednica 1. jula 1967. formirane su Evropske zajednice (EZ) sa jedinstvenom institucionalnom strukturom. Pri tome je svaka do evropskih zajednica zadržala odvojeni pravni subjektivitet na osnovu konstitutivnih ugovora o osnivanju, kao akata ustavnog karaktera.

Maršalov plan pomoći ekonomskom oporavku 1947. prihatile su šesnaest zapadno – evropskih država, dok su zemlje Istočne Evrope i SSSR odbile ovaj predlog. Plan državnog sekretara SAD, Maršala, kao uslov korišćenja pomoći postavljao je obavezu ujedinjavanja država korisnica, što je uslovalo osnivanje Organizacije za evropsku ekonomsku saradnju (kasnije OECD). Ovaj prvi korak u privrednom udruživanju pratilo je vojno-strateško prestrajavanje u Evropi. Naime, još 1947. god. je sklopljen ugovor između Velike Britanije i Francuske o zajedničkoj odbrani, koji je činio jezgro osnivanja Zapadno-evropske unije (ZEU), 1948. u Briselu. Usledilo je stvaranje Sevroatlantskog pakta (NATO), 1949. godine. Posebno značajnu etapu zapadno-evropskog ujedinjavanja predstavlja održavanje konferencije u Hagu, 1948. godine.

Konferencijom je predsedavao Vinston Čerčil. Usvojena je rezolucija «Poruka Evropljanima» u kojoj su sadržani principi ujedinjavanja Zapadne Evrope u cilju zajedničkog napretka. Proklamovana je neophodnost slobodne cirkulacije kapitala, roba, ljudi i ideja, kao i osnivanje Evropskog parlamenta.

Doneta je odluka o izradi Pakta o pravima čoveka i formiranju Suda za ljudska prava, radi sprovođenja odredbi Pakta. Rezultat Haške konferencije predstavlja osnivanje Saveta Evrope, maja 1949, čiji su glavni organi Komitet ministara i Konsultativna skupština imali za cilj jačanje političke saradnje među državama članicama i razvijanje principa parlamentarne demokratije i zaštite prava čoveka. Usledilo je donošenje Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, koja je stupila na snagu 1953. god.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com